

Til § 2

Til nr. 1

I retsplejelovens § 809 er der fastsat nærmere regler om mentalundersøgelse af sigtede i straffesager. Findes det påkrævet, at sigtede indlægges til mentalundersøgelse på hospital for sindslidende, på åndssvageanstalt eller i anden egnet institution, træffer retten ved kendelse bestemmelse herom, jf. retsplejelovens § 809, stk. 2.

Som nævnt i pkt. 4.5. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget og i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås udtrykket »i institution for åndssvage eller under åndssvageforsorg« i straffelovens § 68, 2. pkt., ændret til »i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse«. På denne baggrund foreslås bestemmelsen i retsplejelovens § 809, stk. 2, ændret, således at udtrykket »på åndssvageanstalt« erstattes med udtrykket »i institution for personer med vidtgående psykiske handicap«. Ændringen er alene af terminologisk karakter.

Til nr. 2

Den foreslåede § 1014 a indeholder bestemmelser om dømtes pligt til at betale omkostninger vedrørende behandlingen af sager om ændring eller ophævelse af foranstaltninger, jf. straffelovens § 72.

Bestemmelsen tager efter sin ordlyd og placering i slutningen af retsplejelovens kapitel 91 om sagsomkostninger alene sigte på sager om ændring eller ophævelse af allerede idømte foranstaltninger, jf. straffelovens § 72. Der tilsigtes således ingen ændring i den nuværende retstilstand for så vidt angår pligten til at betale for omkostningerne i hovedsagen, dvs. den sag, hvor foranstaltningerne idømmes, jf. straffelovens §§ 68-70. Der henvises i den forbindelse til pkt. 5.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 1014 a, stk. 1, indebærer, at det som udgangspunkt er det offentlige, der betaler udgifterne ved behandlingen af sager om ændring eller ophævelse af foranstaltninger. Det gælder, uanset om sagen rejses af den dømte, og rettens afgørelse går den pågældende imod. Bestemmelsen afviger herved fra den nuværende ordning, hvorefter den dømte som udgangspunkt skal betale, medmindre afgørelsen falder ud til den pågældendes fordel, jf. pkt. 5.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen tager ikke kun sigte på byrettens sagsbehandling, men omfatter også landsrettens behandling ved appel af byrettens afgørelser efter straffelovens § 72. Det indebærer, at det også ved afgørel-

sen af omkostningsspørgsmålet i landsretten er udgangspunktet, at det offentlige betaler. Det gælder, selv om sagen er indbragt for landsretten af den dømte, og landsrettens afgørelse går den pågældende imod. Bestemmelsen afviger herved fra den nuværende ordning, hvorefter det bl.a. i tilfælde af anke og kære som udgangspunkt er den dømte, der skal betale, når anke- eller kæresagen er iværksat af den pågældende og ikke har ført til forandring til den pågældendes fordel, jf. pkt. 5.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 1014 a, stk. 2, kan retten pålægge den dømte helt eller delvis at betale sagens omkostninger, når der efter den dømtes forhold og sagens omstændigheder i øvrigt er særlig anledning til det. Som det fremgår af ordlyden, sigter den foreslåede bestemmelse alene på undtagelsestilfælde, hvor der efter en konkret vurdering af den dømtes forhold og sagens omstændigheder i øvrigt findes særlig anledning til at fravige hovedreglen i § 1014 a, stk. 1. Det bemærkes i den forbindelse, at bestemmelsen ikke alene indeholder hjemmel til pålægge den dømte at betale sagens omkostninger fuldt ud, men også rummer mulighed for at pålægge den dømte at betale en del af sagens omkostninger.

Med bestemmelsen sigtes f.eks. til tilfælde, hvor den dømte har givet anledning til forhaling af sagen, og hvor dette har medført udgifter, som det er rimeligt at pålægge den pågældende. Bestemmelsen kan efter omstændighederne også tænkes anvendt i de specielle tilfælde, hvor der rejses sag om foranstaltningsændring på grund af ny kriminalitet, jf. straffelovens § 72, stk. 2, 2. pkt., og pkt. 5.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Som det fremgår af pkt. 4.2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, påhviler det ifølge ud-lægningslovens § 6, stk. 1, amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner på disses institutioner for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap at modtage og føre tilsyn med personer, der efter retskendelse skal underkastes mentalundersøgelse eller i henhold til dom, kendelse eller vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal anbringes i institution for åndssvage eller undergives åndssvageforsorg.

I lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås udtrykket »i institution for åndssvage eller under åndssvageforsorg« i straffelovens § 68, 2. pkt., ændret til »i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for administrativ anbrin-